

V Praze dne: **20.05.2022**

Spisová značka: **S UMCP3 124587/2022**

Číslo jednací: **UMCP3 197161/2022**

Vyřizuje: **Ing. Barbora Heřmánková**

Tel.: **222 116 240**

E-mail: **hermankova.barbora@praha3.cz**

ROZHODNUTÍ O KÁCENÍ DŘEVINY

Účastník řízení ve smyslu § 27 odst. 1 zákona č. 500/2004 sb., Správní řád, v platném znění:

Jawa Klub Praha, z.s., IČO: 00551872, Koněvova 910/61, Žižkov, 130 00 Praha 3, v zastoupení: Karel Houška, IČO: 67800912, Michelská 800/47, Michle, 141 00 Praha 4 (žadatel)

Městská část Praha 3, Úřad městské části, odbor ochrany životního prostředí jako orgán ochrany přírody příslušný dle ustanovení § 76 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění a ustanovení § 32 odst. 1 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, v platném znění, na základě provedeného správního řízení dle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále jen správní řád) a zákona č. 114/1992 sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen zákon) ve věci žádosti spolku **Jawa Klub Praha, z.s., IČO: 00551872, Koněvova 910/61, Žižkov, 130 00 Praha 3**, podané dne 28.3.2022 pod č.j. UMCP3 124587/2022 ve smyslu ustanovení § 8 odst. 1 zákona a dle § 4 odst. 1 vyhlášky č. 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení, v platném znění (dále jen vyhláška),

povoluje

kácení jírovce maďalu (*Aesculus hippocastanum*) s obvodem kmene 280 cm ve výšce 130 cm, rostoucího na pozemku parc. č. 4435/7, k. ú. Žižkov, Koněvova 59-61 v Praze 3. Kácení může být provedeno po nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, po ukončení hnízdní aktivity ptactva, která obecně dle obvyklých klimatických podmínek končí cca 31. srpna, přednostně v době vegetačního klidu, nejpozději do dvou let od nabytí právní moci tohoto povolení. Obdobím vegetačního klidu se dle vyhlášky rozumí období přirozeného útlumu fyziologických a ekologických funkcí dřeviny. V geografických podmínkách České republiky lze za období vegetačního klidu obvykle považovat období mezi 1. listopadem až 31. březnem kalendářního roku.

Pokud bude nutné z důvodu rizika z prodlení pokácet strom před nástupem doby vegetačního klidu měl být před zahájením kácení proveden přírodovědný průzkum, aby se předešlo porušení § 5a, § 49 a § 50 či jiného ustanovení zákona. Pokud by však kácení mohlo znamenat ohrožení jiných zájmu chráněných zákonem, může být provedeno až v době vegetačního klidu.

Zároveň se žadateli ve smyslu ustanovení § 9 odst. 1 zákona ke kompenzaci vzniklé ekologické újmy ukládá

náhradní výsadba,

kteřá bude splněna na pozemku parc. č. 4435/7, k. ú. Žižkov, v prostoru za domem Koněvova 59-61 v Praze 3, výsadbou 1 ks okrasného stromu domácího druhu, dle výběru žadatele (viz doporučení dále v odůvodnění).

Náhradní výsadba bude provedena nejpozději v termínu do 30.11.2024. Po jejím provedení se spojí žadatel, či osoba jím pověřená s oddělením životního prostředí a o provedení náhradní výsadby ho uvědomí.

Ve smyslu ustanovení § 9 odst. 1 zákona se dále ukládá následná péče o náhradní výsadbu po dobu pěti let od výsadby, pokud výpěstek uschne nebo se jeho fyziologická vitalita výrazně sníží, bude vysazena sazenice nová.

Vysazovaný strom bude školkařský výpěstek se zemním balem I. jakostní kategorie, s obvodem kmene 14-16 cm ve výšce 1 m nad zemí. Výpěstek bude mít správně zapěstovanou korunu s odpovídajícím počtem výhonů dle zvoleného druhu dřeviny či kultivaru. Kosterní větve musí být rozmístěny pravidelně, jak v půdorysu, tak i ve výškových odstupech. Kmen musí být přímý, bezchybný tj. s nepoškozenou kůrou, bez zatřebených míst. Odstraňovaný obrost i větve musí být uřezány (ustříženy) ve větvním kroužku (nesmí být podřezány ani nesmí zůstat čípek). Na zbytcích ran se nesmí vyskytovat symptomy napadení dřevokaznými houbami. Jizvy po odstraněném obrostu, musí být zahojeny anebo musí být hojení v pokročilém stádiu. Jizvy nesmí být větší než 7–10 mm v závislosti na taxonu. Vyskytují-li se na kmeni jizvy po odstranění větvi při zvyšování kmene, rána musí být překryta kalusem z 50%. Na kmeni se nesmí vyskytovat nezažehnaná poranění způsobená při pěstování ve školce, vyzvedávání, manipulaci, skladování a dopravě. Musí mít zdravý, dobře vyvinutý a pevný kořenový systém úměrný velikosti dřeviny, dobře prokořeněný bal.

Celkově musí být vysazovaná dřevina zdravá, bez mechanického poškození, bez chorob a škůdců. Vzdělání musí odpovídat charakteristickým znakům zvoleného druhu či kultivaru. Při výsadbě se provede 50% výměna půdy v jámě o min. velikosti 1 m³ s přidáním zásobního hnojiva (typ Silvamix), půdního kondicionéru (TerraCottem), kotvení třemi svislými kůly. Dřevině bude dále nutné zajistit dostatečnou vláhu a výživu pro ujmoutí a zdárný růst. Po výsadbě bude odborně proveden řez v koruně.

Náhradní výsadba musí být provedena ve smyslu norem ČSN 83 9011 Technologie vegetačních Úprav v krajině - Práce s půdou, ČSN 83 9021 Technologie vegetačních úprav v krajině - Rostliny a jejich výsadba, ČSN 83 9041 Technologie vegetačních úprav v krajině - Technicko-biologické způsoby stabilizace terénu - Stabilizace výsevy, výsadbami, konstrukcemi ze živých a neživých materiálů a stavebních prvků, kombinované konstrukce, ČSN 83 9051 Technologie vegetačních úprav v krajině - Rozvojová a udržovací péče o vegetační plochy a ČSN 464902-1 Výpěstky okrasných dřevin, všeobecná ustanovení a ukazatele jakosti. Definice základních odborných termínů týkajících se tvorby a ochrany sadovnických a krajinářských úprav a péče o ně, jsou uvedeny v normě ČSN 83 9001 Sadovnictví a krajinářství - Terminologie - Základní odborné termíny a definice.

Odůvodnění

Dne 28.3.2022 byla pod č.j. UMCP3 124587/2022 zaevidovaná žádost ze dne 25.3.2022, o vydání povolení ke kácení 1 listnatého stromu druhu jírovec maďal s obvodem kmene 280 cm ve výšce 130 cm nad zemí, rostoucího na pozemku parc. č. 4435/7, k. ú. Žižkov, Koněvova 59-61 v Praze 3, z důvodu zjištění vážného poškození kmene hnilobou a obav z ohrožení provozní bezpečnosti, zejména ze zřícení na cyklostezku na úpatí vrchu Vítkova, ve smyslu § 8 odst. 1 zákona. Žádost byla podána v souladu s § 4 vyhlášky a § 8 odst. 1 zákona.

Dle § 27 odst. 1 správního řádu je účastníkem řízení o žádosti žadatel a dle § 27 odst. 3 jsou účastníky rovněž osoby, o kterých tak stanoví zvláštní zákon. Dopisem č.j. UMCP3 126020/2022 ze dne 29.3.2022 bylo občanským sdružením oznámeno zahájení správního řízení ve smyslu § 70 zákona, dle kterého se ochrana přírody podle tohoto zákona uskutečňuje za přímé účasti občanů, prostřednictvím jejich občanských sdružení a dobrovolných sborů či aktivů. Ve stanovené lhůtě jako účastník správního řízení žádný spolek nepřihlásil.

Dle § 49 správního řádu nařídí správní orgán ústní jednání v případech, kdy to stanoví zákon, a dále tehdy, jestliže je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné. Bude-li ve správním řízení nařízeno ústní jednání, je na uvážení správního orgánu, zda je toto nezbytné k účelu řízení a uplatnění práv účastníka řízení. Jelikož žádost podaná dne 28.3.2022 představovala dostatečný podklad pro posouzení situace a žádné další jednání s žadatelem nebylo třeba, bylo správním orgánem od ústního jednání upuštěno. Stav předmětného jírovce byl zkontrolován oprávněnou úřední osobou za účasti pana Houšky, viceprezidenta Jawa klubu Praha, z.s., dne 25.3.2022 při konzultaci věci na místě.

Městská část Praha 3

Úřad městské části
Odbor ochrany životního prostředí
Oddělení životního prostředí
Havlíčkovo nám. 700/9, 130 00 Praha 3
+420 222 116 111

podatelna@praha3.cz, www.praha3.cz
IČ: 00063517
Bankovní spojení: Česká spořitelna, a. s.,
Číslo účtu: 27-2000781379/0800
Datová schránka: eqkbt8g

Konzultace byla vyvolána po podání dopisu žadatele č.j. UMCP3 112459/2022 z 21.3.2022, který však neměl náležitosti žádosti ve smyslu zákona.

Ve smyslu ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu musí být účastníkům řízení před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí; to se netýká žadatele, pokud se jeho žádosti v plném rozsahu vyhovuje, a účastníka, který se práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí vzdal. Vzhledem k tomu, že žadatel se v plném rozsahu vyhovuje, nebyl dále vyzván, aby se vyjádřil k podkladům řízení ve smyslu výše uvedeného ustanovení. Na možnost navrhopat ve správním řízení důkazy a činit jiné návrhy ve smyslu § 36 odst. 1 správního řádu a na možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí byl účastník řízení upozorněn dopisem č.j. UMCP3 192948/2022 ze dne 17.5.2022. Tohoto práva účastník nevyužil.

Ve smyslu § 8 odst. 1 zákona je ke kácení dřevin nezbytné povolení orgánu ochrany přírody, není-li dále stanoveno jinak. Povolení lze vydat ze závažných důvodů po vyhodnocení funkčního a estetického významu dřevin. Význam dřevin spočívá v zajištění souboru funkcí ovlivňujících životní prostředí člověka, jako je snižování prašnosti, tlumení hluku či zlepšování mikroklimatu; mezi společenské funkce patří také funkce estetická, včetně působení dřevin na krajinný ráz a ráz urbanizovaného prostředí.

Stanovištěm výše uvedeného stromu je pozemek parc. č. 4435/7, k. ú. Žižkov, který se nachází za domy Koněvova 59-61 v Praze 3. Na pozemek neexistuje přístup z veřejného prostranství, ale pouze přes budovy cizích vlastníků. Funkčně jde o zahradu klubovny Jawa klubu Praha, z.s., mezi zástavbou v ul. Koněvova a úpatím vrchu Vítkova (na úrovni portálu do tunelu původní železniční trati, kde dnes vede veřejná cyklostezka). Pozemek je v řádné péči vlastníka, zatravněný s nízkým podílem dřevin. Jírovec je velmi mohutný vysoký strom, což z něj dělá dominantní prvek zahrady.

Jde o strom ve stadiu pokročilého stáří, jehož stavba koruny neodpovídá primárním znakům druhu. Koruna, která by měla být typicky druhotně převislá, byla v minulosti nevhodně vyzvednuta řezem, což vedlo k vytvoření sekundárních větví a vzniku špatně se hojících ran. V době olistění tyto vady nejsou tolik patrné a lze říci, že se jedná o strom, který působí pozitivním estetickým dojmem.

Jelikož jírovec maďal není dřevina, která by se běžně v podmínkách zastavěných ploch samovolně vysemeňovala, jde pravděpodobně o strom na plochu záměrně s rozmyslem vysazený. Cílem bylo ozelenit prostor dřevinou, která by zvýšila jeho estetický potenciál. Strom má pro své stanoviště význam z hlediska mikroklimatického a hygienického. Listy stromu zachycují polévatý prach, který je dále smýván srážkami, a rovněž chemické polutanty (oxidy síry a dusíku, přízemní ozon, oxid uhelnatý a další látky). Podílí se na produkci kyslíku a díky buněčné struktuře a morfologii listů také výrazně zamezuje šíření hluku. Strom příznivě ovlivňuje teplotu a vlhkost vzduchu výparem vody do okolního prostředí a zajišťuje stín.

Jak bylo uvedeno, jde o esteticky výraznou dominantu prostoru. Tento soliterní strom je zástupce nápadně okrasného taxonu, bohatě a atraktivně kvetoucí s výrazným členitým listem. V době svého kvetení patří jírovce k nejefektivnějším dřevinám. Ačkoliv nelze jírovcům přiřadit výraznou ekologickou či biologickou funkci, protože jde o druh v naší přírodě nepůvodní, může být přesto tento jírovec maďal důležitou ekologickou nikou – tedy stanovištěm umožňujícím trvalou či přechodnou existenci jiných organismů v městské zástavbě.

Naproti zmíněným pozitivům, které žadateli a celé společnosti strom přináší, však stojí negativní projevy jeho existence – tedy rizika, která jsou spjata s jeho stářím, vitalitou a perspektivou. Oslabení vitality dřeviny, především v její biomechanické složce, s sebou nese riziko selhání nosných struktur a ohrožení provozní bezpečnosti. Hodnocený strom má takové biomechanické vady, které byly důvodem pro podání žádosti.

Příčinou špatného stavu stromu je infekce dřevokaznou houbou, která se projevuje vznikem vyhnívajících dutin u báze kmene a v kosterních větvích (rány po řezu v minulosti). Dle zjevné degradace dřeva velkých větví, které se odlomily, prostoupila infekce do nosných struktur stromu. Patrné je také vážné poškození kmene, kde se u báze (nejvíce namáhaná část kmene) vytvořila hluboko do dřeva zasahující dutina. Pravděpodobně může být i zasažení kořenů, což znamená, že kromě pádu

mohutných větví z velké výšky, nelze vyloučit celkové selhání kotvící funkce kořenového systému a zřícení stromu.

Jírovec uvedený ve výroku tohoto rozhodnutí je s ohledem na jeho stáří, velikost a momentální zdravotní stav rizikem pro provozní bezpečnost stanoviště. Únosná míra rizika, ať už akutního či potencionálního souvisí s dopadovým terčem stromu. Dopadový terč je plocha zasažená pádem stromu nebo jeho částí. V případě uvedeného stromu se v něm nachází klubovna a zahrada, která je relaxační a oddychovou zónou členů klubu, stavby a pozemky v majetku cizích subjektů a v neposlední řadě cyklostezka, která se nachází níže pod úrovní pozemku. Strom je dle názoru orgánu ochrany přírody již za hranicí bezproblémového působení a jeho schopnost plnit společensky prospěšné funkce není adekvátní existujícím rizikům.

Závažné důvody pro kácení dřevin jsou skutečnosti, které nelze účinně eliminovat přiměřenými a obvykle dostupnými prostředky nebo postupy jinak, než pokácením dřeviny. Je zjevné, že jírovec v důsledku vážných poškození ohrožuje majetek, život a zdraví uživatelů okolních pozemků, přičemž míra ohrožování provozní bezpečnosti se bude stále zvyšovat. Eliminovat rizika spjatá s existencí stromu je možné pouze jeho pokácením.

S ohledem na výše uvedené, považuje orgán ochrany přírody žádost o vydání povolení ke kácení stromů za důvodnou a s kácením souhlasí.

Kácení dřevin se provádí dle § 8 odst. 5 vyhlášky zpravidla v období jejich vegetačního klidu. Obdobím vegetačního klidu se dle vyhlášky rozumí období přirozeného útlumu fyziologických a ekologických funkcí dřeviny. Při stanovování termínu, ve kterém je možné výše uvedenou dřevinu pokácet, vzal orgán ochrany přírody v potaz skutečnost, že termín kácení dřevin není striktně stanoven zákonem. Kácení v době vegetačního klidu má, kromě výhody nižšího objemu likvidovaného materiálu, především význam pro ochranu organismů vázaných na zeleň. Protože kácený strom je součástí rozsáhlého systému městské zeleně, lze předpokládat zájmen ptactva o hnízdní a potravní příležitosti, či pouhý úkryt. Ptáci jsou chráněny dle § 5a zákona, podle kterého je mimo jiné zakázáno poškozování, odstraňování nebo ničení hnízd či vajec a vyrušování ptáků, zejména během rozmnožování a odchovu mláďat. Vzhledem k charakteru plochy nelze vyloučit ani vazby drobných obratlovců a hmyzu. Proto byl termín kácení stanoven přednostně na dobu vegetačního klidu.

Zároveň byla ponechána žadateli možnost kácet dřevinu i mimo obvyklou dobu vegetačního klidu, ihned po uplynutí obvyklé doby hnízdění ptactva, neboť s ohledem na špatné mechanické vlastnosti dřeviny, může hrozit riziko z prodlení. Protože však kácením mimo dobu vegetačního klidu by mohlo dojít k ohrožení jiných zájmů chráněných zákonem, bylo do výroku rozhodnutí zapsáno, že před zahájením prací v době vegetace by měl být proveden přírodovědný průzkum pro vyloučení nebo potvrzení výskytu chráněných či zvláště chráněných druhů, například ptáků či netopýrů, aby nedošlo k porušení § 5a, § 49 a § 50 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Odbor ochrany životního prostředí stanovil také platnost rozhodnutí. Daný postup zákon nevylučuje a je zcela v souladu s metodickým doporučením Ministerstva životního prostředí zveřejněným ve věstníku ministerstva a zavedenou správní praxí odboru životního prostředí Úřadu městské části Praha 3.

Ve smyslu ustanovení § 9 odst. 1 zákona může orgán ochrany přírody ve svém rozhodnutí o povolení kácení dřevin uložit žadateli přiměřenou náhradní výsadbu ke kompenzaci ekologické újmy vzniklé pokácením dřevin. Ačkoliv orgán ochrany přírody shledal důvody uváděné v žádosti jako tzv. závažné, je přesto nutné si uvědomit, že odstranění listnatého stromu ve městě znamená ochuzení společnosti a lokálního ekosystému o jedince plnicího v daném čase jisté spektrum společenských funkcí. Pokácení znamená úbytek aktivní zelené plochy, což ovlivní mikroklimatické poměry (vlhkost vzduchu, teplotu, větrné proudění), hygienické (snižování prašnosti a hluku prostředí) a ekologické poměry stanoviště.

Pro nápravu vzniklé ekologické újmy platí obecná zásada *Restitutio ad integrum*, tedy snaha o navrácení do původního stavu. Při stanovování výše náhradní výsadby zohlednil orgán ochrany přírody důvody kácení, negativní působení dřeviny na své okolí (ohrožování provozní bezpečnosti) a fakt, že jírovec nepatří z dendrologického pohledu ke vzácným druhům. Jde o druh dřeviny v sadovnické a krajinářské praxi standardně používaný, dobře množitelný a pěstovatelný, na trhu běžně frekventovaný a dostupný.

Městská část Praha 3

Úřad městské části
Odbor ochrany životního prostředí
Oddělení životního prostředí
Havlíčkovo nám. 700/9, 130 00 Praha 3
+420 222 116 111

podatelna@praha3.cz, www.praha3.cz
IČ: 00063517
Bankovní spojení: Česká spořitelna, a. s.,
Číslo účtu: 27-2000781379/0800
Datová schránka: eqkbt8g

Orgán ochrany přírody vzal v potaz také typ a socioekonomické možnosti žadatele, i stav a využitelnost pozemku. Ke kompenzaci vzniklé ekologické újmy bude stačit výsadba jednoho náhradního stromu, který vhodně ozelení prostor zahrady, která je k takovým účelům vedena.

Zohledněno bylo i to, že jde o strom na okraji systému rozlehlého parku, tedy to, že mikroklimatické poměry stanoviště nebudou ovlivněny v takové míře, jako by šlo o soliterní strom uprostřed zástavby. Biologické funkce pokáceného stromu převezmou okolní porosty.

Při určování výše kompenzace zohlednil nejen náklady na pořízení kvalitního školkařského materiálu, ale i na technologii a provedení výsadby a také náklady na povinnou povýsadbovou péči. Vysazen bude okrasný strom s malou nebo střední korunou, doporučit lze výsadbu okrasného druhu jabloně, třešně, hrušně, břízy, jilmu či habr. Dřevinu je nutné vysadit v dostatečné vzdálenosti od stavebních konstrukcí, hranic pozemků a ostatních dřevin.

Následná péče o nově vysazený strom dle § 9 odst. 1 zákona byla uložena pro zabezpečení jejich zdárného růstu a vývoje. Podle normy ČSN 83 9051 Technologie vegetačních úprav v krajině Rozvojová a udržovací péče o vegetační plochy, rozvojová péče slouží k dosažení funkčního stavu a péče udržovací slouží k jejímu zachování. Péčí o výsadbu se rozumí zejména závlaha (nepostačují-li atmosférické srážky nebo nejsou-li účinně rozloženy, je nutno vyrovnat jejich deficit doplňkovou závlahou a zabezpečit tak dostatečné provlhčení půdy; množství závlahy se přitom přizpůsobí druhu výsadby; je-li půda proschlá, provádí se zálivka i při bezmrazém počasí v zimním období), odplevelování výsadeb, doplňování mulče, výchovný řez, ošetřování mechanických poranění, ochrana před chorobami a škůdci atp. Dojde-li ve stanovené lhůtě ke značnému snížení vitality dřeviny, popř. k jejímu úhynu, musí být nahrazena v čase uložené následné péče - viz ČSN 83 9051 Technologie vegetačních úprav v krajině - Rozvojová a udržovací péče o vegetační plochy.

Ve smyslu § 7 odst. 2 zákona je péče o dřeviny zejména jejich ošetřování a udržování povinností vlastníků. Z toho vyplývá pro vlastníka pečovat o vysazený strom po uplynutí následné péče.

Poučení o odvolání

Proti tomuto rozhodnutí může účastník řízení podat podle ustanovení § 83 odst. 1 správního řádu odvolání, ve kterém uvede, v jakém rozsahu se rozhodnutí napadá a dále namítaný rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo, ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho oznámení k Magistrátu hl. m. Prahy, odboru ochrany prostředí podáním učiněným u městské části Praha 3, Úřadu městské části, odboru ochrany životního prostředí, Havlíčkovo nám. 700/9, 130 00 Praha 3. Podané odvolání má v souladu s ustanovením § 85 správního řádu odkladný účinek. Odvolání jen proti odůvodnění rozhodnutí je nepřipustné.

Ing. Barbora Heřmánková
vedoucí oddělení životního prostředí

Rozdělovník:

Karel Houška, Jawa Klub Praha, z.s., Michelská 800/47, Michle, 141 00 Praha 4, DS: xjmvnkh

Městská část Praha 3

Úřad městské části
Odbor ochrany životního prostředí
Oddělení životního prostředí
Havlíčkovo nám. 700/9, 130 00 Praha 3
+420 222 116 111

podatelna@praha3.cz, www.praha3.cz
IČ: 00063517
Bankovní spojení: Česká spořitelna, a. s.,
Číslo účtu: 27-2000781379/0800
Datová schránka: eqkbt8g